Miljø-
direktoratet

NORGES MILJØ- OG BIOVITENSKAPELIGE UNIVERSITET (NMBU)

Universitetstunet 3

1433 ÅS

Trondheim, 17.08.2022

Att.Dag Anders Brede

Deres ref.:	Vår ref. (bes oppgitt ved svar):	Saksbehandler:
22S84170	2022/9312	Johan Danielsen

Tillatelse til å innføre rundormen *Caenorhabditis elegans*

Vi viser til søknaden datert 10.08.2022 om tillatelse til å innføre rundormen *Caenorhabditis elegans* til Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU) fra og USA.

Vedtak

Miljødirektoratet gir tillatelse til å innføre 8 - åtte individer av rundormarten *Caenorhabditis elegans* til NMBU, Universitetstunet 3, 1433 ÅS v/Dag Anders Brede. Tillatelsen gjelder fram til 31.12.2023 og på følgende vilkår:

- Organismene skal anskaffes, oppbevares, brukes og destrueres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet, også under transport.
- Organismene kan bare holdes i laboratoriet hos NMBU, Universitetstunet 3, 1433 ÅS, under kontrollerte forhold med fysiske inneslutningstiltak som hindrer spredning av organismen slik det er beskrevet i søknaden.
- Organismene eller avkom av disse kan ikke tas ut av laboratoriet uten tillatelse fra Miljødirektoratet.
- Du må varsle Statsforvalteren i Oslo og Viken med en gang dersom organismer rømmer/slipper ut.
- Forsendelsen skal være merket med:
    - organismens vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn
    - antall eller annen angivelse av mengde organismer
    - vår referanse (oppgitt i tillatelsen)

Vedtaket er fattet etter forskrift om fremmede organismer § 6.

Kort om bakgrunnen for saken

Det er søkt om å innføre 8 - åtte individer av rundormarten *Caenorhabditis elegans* til NMBU fra USA i tidsperioden fra 18.05.2022 til 31.08.2025 til forskningsformål.

Ellers oppgir søker følgende i forhold til risikoreduserende tiltak og mulige virkninger på naturmiljøet:

" *C. elegans er en ikke patogen, ikke parasittisk, ikke toksisk nematode. Den er en vanlig brukt modellorganisme innen neurologi, molekylærbiologi, genetikk og toksikologi. Formålet med innførselen er forskning på toksikologi og molekylære mekanismer. Forskningen foregår ved NMBU i innesluttede laboratorier med 3 barrierer. C. elegans kulturer dyrkes i lukkede beholdere, og spesifikke inkubatorer i*

lukkede laboratorier. Avfall destrueres ved autoklavering (varmesterilisering). Laboratorier og inneslutningstiltak er dokumentert og godkjent av Helsedirektoratet og Mattilsynet.

C. elegans er en normal del av jordfauna i tempererte del av kloden. Det er ikke kjente eksempler på at C. elegans har medført noen av de nevnte skadevirkningene. Dette er en laboratoriemodellorganisme som brukes under kontrollerte betingelser med 3 nivåer for inneslutning. Det er i tillegg liten/ingen risiko for skade/negative miljøeffekter ved et eventuelt utslipp."

Miljødirektoratets vurderinger

For å innføre levende eller levedyktige organismer av søknadspliktige arter til Norge må du i utgangspunktet ha tillatelse fra Miljødirektoratet. Dette følger av naturmangfoldloven § 29 og forskrift om fremmede organismer § 6. Om vi gir tillatelse eller ikke beror på vurdering av risikoen innførsel eller overføringen av den aktuelle organismen utgjør for det biologiske mangfoldet.

Direktoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. § 15 tredje ledd.

Kunnskapsgrunnlaget for omsøkte arter

Rundormen *Caenorhabditis elegans* er en mye brukt art innen forskning. Vi finner få opplysninger om artens naturlige utbredelse. De som finnes i GBIF (https://www.gbif.org/species/2283683), antyder utbredelse lenger sør enn Ås.

Vurdering

Naturmangfoldlovens § 9 krever at det skal foreligge tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger en beslutning kan ha for naturmiljøet (føre-var prinsippet).

NMBU søker om tillatelse til å innføre rundormen *Caenorhabditis elegans*. Søker er en vitenskapelig institusjon som i søknaden beskriver gode rutiner for håndtering av risiko knyttet til spredning av biologisk materiale, deriblant fremmede arter.

Uheldige følger for biologisk mangfold av spredning kan ikke utelukkes, jf. forskriften § 6 (2). Vi legger imidlertid til grunn at de sikringstiltakene som beskrives i søknaden og som angis i vilkår for tillatelsen er tilstrekkelige til at rømning kan utelukkes. Miljødirektoratet anser derfor at det ikke er grunn til å anta at tillatelse til innførsel av artene i denne saken vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Vi gir derfor tillatelse til innførselen.

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at tillatelse etter forskrift om fremmede organismer ikke fritar for krav etter annet regelverk, som krav under matloven og smittevernloven.

Klagerett

Du og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra du har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Janne Øvrebø Bohnhorst	Johan Danielsen
seksjonsleder	seniorrådgiver

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS